

ת"פ 4058/01/17 - מדינת ישראל נגד שלומי ארביב

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 4058-01-17 מדינת ישראל נ' ארביב(אסיר)
בפני כבוד השופטת טל לחיאני שהם

המאשימה	בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עמית חומרי, עו"ד
הנאשם	נגד שלומי ארביב (אסיר) ע"י ב"כ מיכאל בוסקילה, עו"ד

הכרעת דין

כללי

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות החזקת סם לצריכה עצמית, נהיגה ברכב על ידי בלתי מורשה, נהיגה ברכב ללא ביטוח וללא לוחית זיהוי.

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 03/08/16 בשעה 15:35 או בסמוך לכך, נהג הנאשם באופנוע מסוג יאמה מביתו ברחוב ז'בוטינסקי באשקלון עד לרחוב טשרניחובסקי כשהוא נוסע הלך וחזור ברחוב עד שהגיע לרחוב ביאליק והמשיך לביתו.

בנסיבות האמורות, החזיק הנאשם בכיס מכנסיו סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 1.3 גרם לצריכתו העצמית.

את המעשים עשה כשהוא בלתי מורשה לנהיגה, ללא ביטוח וכשאופנוע ללא לוחית רישוי.

2. במענה מיום 07/09/17 ומיום 16/10/17 הודה הנאשם, באמצעות בא כוחו, כי החזיק הסמים המפורטים בכתב האישום, וכי הוא נעדר רישיון נהיגה ואין לו כיסוי ביטוחי. עם זאת, כפר בנהיגה באופנוע.

3. השאלה שבמחלוקת - האם הנאשם נהג באופנוע ביום האירוע?

ניתוח הראיות

4. אומר כבר בתחילה כי לאור קשיים לא מבוטלים בעדויות השוטרים, לא ניתן לקבוע ברמה הנדרשת במשפט פלילי, כי

עובדות כתב האישום הוכחו במהלך ניהול הראיות, אך עדיין מצאתי כי הנאשם ביצע העבירה המיוחסת לו- נהיגה בהיותו בלתי מורשה לנהיגה וללא ביטוח.

5. השוטר אליהו יוסף תיאר בעדותו הראשית כי ראה את החשוד גורר את האופנוע, דבר המחזק את גרסת הנאשם, שמע רעש של התנעה, ראה את הנאשם חובש את הקסדה ונוסע לעברו, תוך שהנאשם חולף על פניו (**עמוד 6 שורה 16-18**).

על אף שהעד טען כי מכיר הנאשם וזיהה אותו בוודאות (**עמוד 6 שורה 19 ועמוד 8 שורות 31-32**), ישנו קושי לבחון מהימנות גרסתו לאור העובדה כי לא ידע לומר איפה עמד ומאיזה מרחק ראה הנאשם (**עמוד 8 שורה 21 ו- 26**). העד אומנם טען כי המרחק ממנו ראה את הנאשם היה מרחק קצר אך הדבר אינו עולה בקנה אחד עם טענת העד כי לא זוכר דבר מהאירוע מלבד המפורט בדו"ח (**עמוד 7 שורה 24**) - אם איננו זוכר דבר כיצד ניתן לסמוך על עדותו כי זיהה הנאשם ממרחק קצר?!

זאת ועוד, בעניינים מהותיים שינה העד את גרסתו כך למשל בחקירתו הנגדית טען לפתע כי ראה את הנאשם מתניע את הרכב (**עמוד 8 שורה 28**) בעוד בעדותו הראשית הבהיר כי רק שמע את רעש ההתנעה.

לא זו אף זו, מעבר לאמור לעיל, העד לא ידע לתאר אפילו את פרטי הלבוש של הנאשם (**עמוד 10 שורה 1 ו- 8**). דבר שהיה בו כדי לסייע בבחינת שאלת הזיהוי של הנאשם על ידו.

6. מעבר לקשיים שעלו מעדותו של השוטר אליהו יוסף, עדותו של השוטר דניאל לנקרי שהיה שותפו ביום האירוע, מערימה קשיים נוספים ומקשה על בית המשפט לקבוע ממצאים עובדתיים על סמך עדויות השוטרים.

7. כמו השוטר אליהו יוסף, גם השוטר דניאל לנקרי טען כי ראה את הנאשם אוחז בידו אופנוע והולך איתו כשהוא מכובה, דבר אשר מחזק את גרסת הנאשם, וכי שמע רעש הנעה של אופנוע (**עמוד 10 שורה 28-32**).

עם זאת, בשונה מעדותו של השוטר יוסף אליהו, שטען כי מיד עם תחילת נסיעת הנאשם זיהה אותו נוהג (**עמוד 6 שורה 16-17**), לטענת השוטר דניאל לנקרי, הוא זיהה הנאשם בהתאם לתיאור הלבוש - "ראיתי בנאדם עם אותו תיאור לבוש כמו שזיהינו את שלומי לפני כן... ראינו את אותו תיאור לבוש עם קסדה בצבע אדום לבן, קסדה, הסתכלתי עליו מהצד לא ראיתי את הפנים..." (**עמוד 11 שורות 2-3**).

אומנם השוטר דניאל לנקרי, בהמשך עדותו, מבהיר כי מאוחר יותר הנאשם חלף על פניו והוא זיהה אותו בוודאות כמי שנהג באופנוע (**עמוד 11 שורות 6-7 ועמוד 15 שורה 12**), אך קיימת סתירה מהותית בין שני השוטרים באשר למועד בו ניתן היה לזהות בוודאות את הנאשם.

זאת ועוד, בעוד העד תיאר את הנאשם כמי שלבש "טרנינג שחור" (**עמוד 10 שורה 25**), והבהיר כי אם היה הדפס בולט על החולצה יש להניח כי היה מצינו (**עמוד 13 שורה 5**), תיעוד הנאשם מיום האירוע מעלה כי הנאשם לבש

חליפה ספורטיבית שחורה אומנם אך **קצרה** עם **כיתוב בולט בחזית החולצה (ת/א3)**.

אינני סבורה כי ניתן לתאר את שלבש הנאשם ביום האירוע כ"טרנינג שחור".

8. כך יוצא כי שאלת הזיהוי, שהיא השאלה שעומדת לפתחי להכרעה, לא הוכחה דיה. עצם העובדה כי שוטרים טענו כי זיהו בוודאות את הנאשם כמי שנהג על האופנוע, כאשר קיימת סתירה מהותית, באיזה שלב בנהיגה זוהה הנאשם, לא ברור מה היה המרחק בין השוטרים לנאשם ומאיזה נקודה זיהו אותו, כשקיים ספק סביר באשר ללבוש הנאשם, הרי שלא ניתן לומר, ברמה הנדרשת בפלילים, כי הנאשם זוהה כמי שנהג באופנוע ביום האירוע.

9. גם עדויותיהם של יתר השוטרים שנכחו באירוע, אין בהם כדי לשנות את קביעתי דלעיל.

השוטר אלי פחימה, שקיבל דיווח מהשוטר דניאל לנקרי כי הנאשם נוהג באופנוע, הגיע לזירה, ראה את האופנוע נוסע על רחוב ביאליק כשאדם רכוב עליו עם קסדה (**עמוד 20 שורה 23-24**). על אף שהאופנוע חלף על פניו (**עמוד 20 שורה 25**), עד זה, על אף שאין מחלוקת כי מכיר את הנאשם ואף נתקל בו ובדק אותו בבוקר האירוע (**עמוד 20 שורות 30-32**), לא טען כי זיהה את הנאשם כמי שנהג על האופנוע ואף הבהיר בחקירתו הנגדית כי "**לא ראיתי אותו נוסע**" (**עמוד 23 שורה 13**).

גם בכך יש כדי להעמיד בסימן שאלה את יכולת השוטרים האחרים לזהות את הנאשם במהלך נסיעתו.

זאת ועוד, העד אלי פחימה טען כי מיד ניגש אל ביתו של הנאשם שנמצא בקרבת מקום וכי כאשר הגיע ראה את הנאשם יורד מהאופנוע - "**זיהיתי אותו בשלב הזה שהוא יורד מהאופנוע**" (**עמוד 20 שורה 29 ועמוד 23 שורות 11-13 ו-24**).

לכאורה, היה בעדות זו כדי לסייע לבית המשפט בבחינת שאלת הזיהוי, אלא שהשוטר לאוניד בלנקי, שהגיע יחד עם השוטר אלי פחימה לזירה ואף ניגש ראשון לנאשם (**עמוד 20 שורה 29**), כתב בדוח הפעולה שהוגש בהתאם לכלל הקפאת הזכירה, כי עם הגעתו הנאשם עמד בסמוך לאופנוע וניסה להעמיד את האופנוע על הרגלית (**ת/2**). הא ותו לא. דהיינו, עולה ספק בעדות השוטר פחימה אשר טען כי ראה הנאשם יורד מהאופנוע עת הגיעו השוטרים למקום.

10. על אף קביעתי דלעיל כי לא ניתן לקבוע מעל לכל ספק סביר כי הנאשם הוא שנהג באופנוע כמפורט בעובדות כתב האישום, לאור גרסת הנאשם עצמו, הן בחקירתו במשטרה והן בעדותו בבית המשפט, הרי שזה עבר עבירה לפי **סעיף 10 לפקודת התעבורה**.

11. כבר בחקירתו במשטרה תחת אזהרה (**ת/4**) הבהיר הנאשם כי לאחר שקנה האופנוע, על מנת לבדוק אותו, הוא קנה מצבר חדש, הניע האופנוע ואז כיבה אותו (שורות 20-21 ו-38-40). בחקירתו הבהיר כי לא ידע שאסור היה להניע האופנוע בהיותו בלתי מורשה לנהיגה (**שורות 58-59**).

גם בבית המשפט, בחקירתו הראשית, הבהיר כי "הנעתי את האופנוע קניתי מצבר כי אני בודק את האופנוע...
התנעתי וכיביתי באותו רגע..." (עמוד 27 שורות 19-22).

וכך גם בחקירתו הנגדית - "הלכתי קניתי מצבר, בדקתי שהוא מניע כיביתי אותו ותפסו אותי" (עמוד 31 שורה
28 ועמוד 32 שורה 22).

12. ברע"פ 5166/14 קרופצקי נגד מדינת ישראל (5/5/15) עסק בית המשפט העליון בפרשנות המונח "נהיגה"
וקבע כי "משאין ברשותנו הגדרה התוחמת את היקפו של המונח "נהיגה", מבחינה לשונית, עלינו לפרש את
המונח בהתאם לתכליתו..." (פסקה 18).

בפסק הדין נקבע כי " ככל שמדובר בעבירות הנהיגה השונות, כפי הגדרתן בפקודה או בתקנות, נראה כי
התכלית המרכזית העומדת ביסודן, עניינה בחשש לפגיעה בכושר הנהיגה של הנוהג ברכב ומניעת סיכונים לנהג
עצמו למשתמשים בדרך" (פסקה 19).

עוד נקבע כי "תכליתן המרכזית של עבירות אלה, הינה מניעת נהיגה ברכב, שעה שכושר הנהיגה של הנהג
מוגבל בין משום שהוא מעולם לא הוסמך מעולם לנהיגה..." (פסקה 19).

לאחר שסקר תכלית הוראות החוק וערך סקירה של משפט משווה, קבע בית המשפט העליון כי "המבחן הנכון
לפרשנות המונח "נהיגה" בענייננו הוא מבחן השליטה האפקטיבית על אמצעי הפעולה של הרכב. בביטוי
"שליטה אפקטיבית" גלומה יכולתו של אדם לשלוט במנגנוני התפעול, הבקרה והשליטה ברכב" (פסקה 32).

בפסק הדין האמור, אישר בית המשפט העליון כי ישיבה של אדם כשהוא שיכור בתוך רכב מונע, מהווה עבירה של נהיגה
בשכרות.

ברי, כי התנעת רכב יש בו משום יכולת שליטה במנגנון ההפעלה של הרכב ועל כן מהווה "נהיגה".

13. כך יוצא כי כאשר הנאשם חזר על גרסתו העקבית שרכש האופנוע על מנת לתקנו ולמוכרו וכי על אף היותו בלתי
מורשה לנהיגה, כחלק מהליך בדיקת האופנוע הוא הניע אותו, הרי שעבר עבירה של נהיגה בהיותו בלתי מורשה.

14. כאן המקום לציין כי ב"כ המאשימה בסיכומיו התייחס לאפשרות הרשעתו של הנאשם בעבירה זו מכוח מבחן
השליטה האפקטיבית, אך ב"כ הנאשם בחר להתעלם בסיכומיו מאפשרות הרשעתו של הנאשם בעבירה זו מכוח מבחן
זה.

15. משקבעתי כי הנאשם "נהג" באופנוע כשהוא בלתי מורשה לנהיגה יש להרשיעו אף בעבירה של נהיגה ללא ביטוח
ובנהיגה ללא לוחית זיהוי, משלא הייתה מחלוקת כי לאופנוע לא הייתה לוחית זיהוי.

16. משקבעתי כאמור, אין נפקא מינה לשאלה האם גרירת האופנוע על ידי הנאשם, כעולה מגרסתו (ת/4 שורות 19,23,55 ו-108, וכן בחקירתו הנגדית בעמוד 31 שורה 26 ובעמוד 35 שורות 11-12) עונה על הגדרת נהיגה ברכב. אולם, לעניין זה יש לציין כי כבר נקבע שדחיפת כלי רכב בכוח הגוף אינה נהיגה המצריכה רישיון נהיגה ברכב.

ראו: ע"פ (ת"א) 1681/85 דעבול נגד מדינת ישראל (05/02/86) פסקה 4 בפסק דינו של הש' מ' אילן ופסקה 2(ג) בפסק דינו של הש' י' לויט.

17. סוף דבר, אני מרשיעה את הנאשם בעבירת החזקת סם לצריכה עצמית לאור הודאתו בעבודה זו וביתר העבירות הנני מרשיעה אותו מכח העובדה שהוכחה כי הנאשם הניע את האופנוע ביום האירוע על אף היותו בלתי מורשה לנהיגה.

ניתנה היום, כ"א סיון תשע"ח, 04/06/18, במעמד הצדדים.